

Falchs

17

Grup de divulgació
de la història de Fals

FULLS DE DIVULGACIÓ DE LA HISTÒRIA DE FALS

AGOST 2005, NÚMERO 17

Cal Jaume Cases

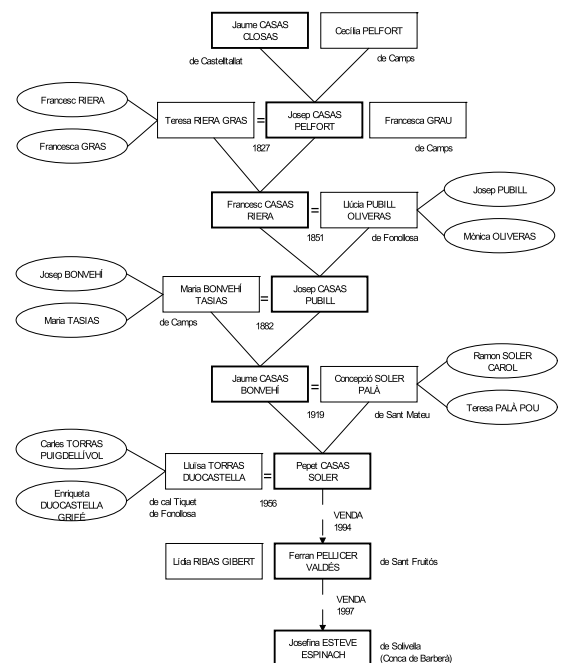
La casa rep el nom del primer propietari, que va ser Jaume Casas Closas, un pagès de Castelltallat que va emigrar a Fals. El terreny on està construïda la casa, uns set quartans, era de l'heretat Caselles de Camps, en canvi els dos horts, un de dos i l'altre de vuit quartans, pertanyien al mas Bosc de Fals. També era del Bosc un tros de 12 quarteres de camp i vinya que els Cases menaven a parts.

El 1827 Josep Casas Pelfort es va casar amb Teresa Riera Gras. En els capítols matrimonials, Jaume Casas va nomenar hereu el seu fill gran, amb les clàusules acostumades per garantir la prevalença dels vells fins a la fi dels seus dies. El pare de la núvia la va dotar amb 40 lliures i dos vestits bastants bons; el primer format per un gipó de vellut negre, unes faldilles de blauet, i una caputxa de baieta negra, i el segon format per un gipó de mig panyo de color d'oliva, unes faldilles d'estamena negra, i una caputxa de baieta blanca.

Amb poc temps de diferència, els joves van haver d'enterrar els vells, el gener de 1828 va morir el Jaume Casas, i el setembre de 1829, la seva dona Cecília. Josep Casas, després d'enviduar de la primera dona, va casar-se per segona vegada amb Francesca Grau, de Camps. La segona muller li va donar un altre fill, el Valentí, però aquest no podia competir amb l'hereu i va haver de marxar de casa. Ho va fer quan es va casar amb la pubilla de cal Sabató, la casa veïna. La vida del Josep Casas es va acabar l'agost de 1884, quan ja tenia fets 90 anys.

La següent generació que va habitar la casa va estar formada per la parella Francesc Casas Riera (1828-1893) i Llúcia Pubill Oliveras. Els pares de la Llúcia eren el Josep de Fonollosa i la Mònica de Castellfollit del Boix. Es van casar el 1851, el dot va ser de 15 lliures, i l'escreix o aportació del nuvi, 50 lliures. Van tenir un munt de fills; sis nois i tres mosses. Francesc Casas va fer testament a Manresa el 8 de novembre de 1889, deixant els seus béns al primogènit Josep. Encara va seguir vivint fins el juny de 1893. Josep Casas Pubill (1851-1924) va unir-se a la noia de Camps, Maria Bonvehí Tasiás l'any 1882. Al cap de l'any van tenir una nena que va morir poc després de néixer. Després van arribar cinc fills més, dos xicots i tres mosses. Al primer fill li van posar Jaume, com el nom de la casa. Quan el xicot Jaume Casas (1893-1975) tenia 26 anys va proposar matrimoni a una de les filles del masover del mas

Montconill. La Concepció Soler Palà, de 24 anys, va acceptar el pretendent i el 1919 van passar per la rectoria. El masover de Montconill, Ramon Soler Carol, va donar a la seva filla: 70 pessetes en metàl·lic, una calaixera nova valorada en 75 pessetes, i roba valorada en 175 pessetes. Van criar tres fills, dits Josep, Ramon i Dolors.

El darrer propietari de la casa que va viure-hi fent de pagès va ser el fill gran de la parella anterior, el Pepet Casas Soler. Es guanyava la vida menant una vinya bastant gran, d'unes 10 quarteres, de Boixeda, i un olivar que comptava amb més de 90 arbres, a la soleia del Soler. També cuidava l'hort que anava amb la casa, que estava situat a baix a la riera i que es regava mitjançant un canalet que sortia del Toll de Sota la Font. Aquesta sèquia feia servei a tots els horts que tenien les cases del Raval de la Vall. També s'utilitzava aigua dels gorgs que forma la riera en aquells verals, que eren coneguts amb els noms, ara oblidats, de Toll Blau, Toll de la Boga, i Toll del Gascó. El Pepet Casas recorda que quan va estar a punt d'arribar l'avançada dels nacionals el 1938, van amagar les dues cabres que tenien, les gallines i alguns queviures, com mongetes o farina, per evitar que els ho robessin els soldats afamats. Ho van amagar en una tina buida d'Oliveres de la Costa, amb tanta mala sort que es va descobrir l'amagatall i ho van perdre tot.

Josep Casas va casar-se amb Lluïsa Torras, de cal Tiquet de Fonollosa, i el matrimoni va tenir el Carles i l'Enriqueta. Els fills van marxar de la llar familiar, mentre que els pares van seguir treballant la terra fins l'any 1994, que van marxar a Sant Joan de Vilatorrada i es van vendre la casa. La casa primer va estar emparaulada a l'Òscar Alonso Rojas, que habitava a Canet, però aquest va canviar de plans i no va fer ús de l'opció de compra, així que la va comprar el matrimoni Ferran Pellicer Valdés i Lúdia Ribas Gibert, de Sant Fruitós. Aquests van tenir la propietat tres anys, fins que el 1997 se la van vendre a la senyora Josefina Esteve Espinach, la mestressa actual de la casa. La Josefina es natural del poble de Solivella, a la comarca de la Conca de Barberà, però viu i treballa a Barcelona. Ha fet obres a la casa per convertir-la en un lloc agradable per viure-hi, i també ha endreçat i decorat l'entorn.

Cal Jaume Cases

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxíu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.